

JAN KAMIENSKI

Postać brata Jana Kamińskiego z zakonu braci mniejszych – obserwantów, popularnie zwanych bernardynami – zasługuje na szczególne przypomnienie. Był często wymieniany na kartach *Chronologii konwentu kazimierskiego* Dominika Elewskiego. W literaturze uznaje się go za jednego z najwybitniejszych chronologów (dziejopisów) bernardyńskich. Doskonałość swojego pisarskiego rzemiosła ukazał w odtworzonej kronice bernardynów poznańskich.

Postać Jana Kamińskiego pokazuje nie tylko wspomniane dzieło D. Elewskiego, czy też *Kronika bernardynów poznańskich*, ale i jego biogram opracowany przez prof. H. Wyczawskiego w *Słowniku pisarzy franciszkańskich*.

Jan Kamiński urodził się w rodzinie szlacheckiej w 1676 r. Zmarł dnia 7 czerwca 1730 r. Jako dwudziestoletni młodzieniec wstąpił do klasztoru bernardynów w Poznaniu. Tu odbył nowicjat i rozpoczął studia teologiczne. Po wyświęceniu na diakona kontynuował naukę w Rzymie. Podczas pobytu we Włoszech uzyskał kolejne święcenia kapłańskie. W czasie, gdy był gwardianem bernardynów we Wschowie założył tam archiwum prowincjonalne, które otaczał szczególną troską. Zapewne tutaj zrodziły się jego zainteresowania historyczne. Prace nad dziejami prowincji rozpoczął w 1727 r. Nie zdołał ich zakończyć przed śmiercią, co też spowodowało, że jego dzieło nie zostało ogłoszone drukiem. Za życia – w 1728 r. – ukazały się spisane przez niego *Statuty*, wydane w Szlichtyngowie w 1728 r.

Jego pierwsze kontakty z domem zakonnym w Kazimierzu Biskupim *Chronologia* Elewskiego datuje na rok 1710. W związku z panującą w Poznaniu zarazą studium teologii przeniesiono do Kazimierza Biskupiego. Do pracy skierowano również dwóch lektorów Jana Kamińskiego i Mikołaja Barankiewicza. Pierwszy z nich w czasie pobytu w klasztorze św. Jan Chrzciciela i Pięciu Braci Męczenników z wdzięczności za ocalone życie napisał pieśń *Drogie Klejnoty*.

Kamiński był prowincjałem wielkopolskim (prowincji *Sanctae Mariae Angelorum*), obranym na kapitule w Bydgoszczy. Dominik Elewski pod rokiem 1717 podaje, że z jego inicjatywy dokonano pozłocenia i pomalowania grobowca Pięciu Braci Męczenników, który znajdował się w klasztorze. Prace wykonał Jacek Uzdowski, którego można zidentyfikować jako artystę – brata bernardyna działającego m.in. jeszcze w roku 1737 w Poznaniu, gdzie wraz ze znanym Walentym Żebrowskim odnawiał ołtarze w kościele klasztorным.

Polonia Maior – Fontes

Po raz ostatni o Kamińskim *Chronologia* Elewskiego wspomina w 1729 r., podając, że na kapitule w Grodzisku wybrano go wikariuszem (komisarzem) prowincjonalnym.

Wielkim dziełem życia Jana Kamińskiego były pięciotomowe *Annales Polonos – Serpahici*, czyli dzieje polskiej prowincji bernardynów wraz z kroniką domową poznańskiego konwentu bernardynów. Pierwszy tom omawianych *Roczników* zawiera dzieje polskiej prowincji bernardynów do czasu jej podziału w 1628 r. W następnym omówiono powstanie zakonu bernardynów i reformatów, w kolejnym dzieje prowincji wielkopolskiej od czasu jej utworzenia aż po rok 1729. W czwartej części opracował dzieje konwentów w Poznaniu, Wschowie, gdzie pracował jak archiwista prowincji wielkopolskiej, i Toruniu. Zamykająca to monumentalne dzieło ostatnia część zawiera statuty tej prowincji i jej *Descriptio* (opis). W dziele Elewskiego znalazły się także fragmenty ustalonych przez Kamińskiego przepisów dla domu rekolekcyjnego w Kazimierzu Biskupim spisane w czasie wizyty prowincjałskiej.

Biografie _____